

Zastupanje i predstavljanje trgovačkih društava

Šarić, Marina

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Šibenik / Veleučilište u Šibeniku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:143:604089>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported / Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-19**

Repository / Repozitorij:

[VUS REPOSITORY - Repozitorij završnih radova Veleučilišta u Šibeniku](#)

VELEUČILIŠTE U VODICAMA

STRUČNI STUDIJ

UPRAVNI STUDIJ

ZAVRŠNI RAD

**ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE TRGOVAČKIH
DRUŠTAVA**

Marina Šarić

Vodice, svibanj 2015.

VELEUČILIŠTE U VODICAMA

STRUČNI STUDIJ

UPRAVNI STUDIJ

ZAVRŠNI RAD

**ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE TRGOVAČKIH
DRUŠTAVA**

Mentor: prof.dr.sc. Dragan Zlatović

Student: Marina Šarić

Matični broj: 138251251

Vodice, svibanj 2015.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. TRGOVAČKA DRUŠTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	2
2.1. Odredbe Zakona o trgovačkim društvima.....	4
2.2. Vrste trgovačkih društava.....	5
2.2.1. Društva osoba i kapitala.....	5
2.2.2.1. Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.).....	5
2.2.2.2. Dioničko društvo (d.d.)	5
2.2.2.3. Javno trgovačko društvo (j.t.d.)	6
2.2.2.4. Komanditno društvo (k.d.)	6
2.2.2.5. Gospodarsko interesno udruženje (GIU).....	6
2.2.2. Šire podjele trgovačkih društava.....	6
2.3. Osnivanje trgovačkih društava.....	8
2.4. Pokretanje poslovne aktivnosti.....	9
2.4.1. Poslovni prostor	10
2.4.2. Ovjera dokumenata.....	10
2.4.3. Ovjereni prijevod.....	10
2.4.4. Bankovni račun društva.....	10
2.4.5. Prijava za upis u trgovački registar.....	11
2.4.6. Odjava registracije trgovačkih društava.....	12
3. ZASTUPANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA.....	13
3.1. Zastupanje po zakonu	13
3.2. Zastupanje po punomoći.....	14
3.2.1. Punomoćnik po zaposlenju.....	14

3.2.2. Prokura.....	14
3.2.2.1. Pojedinačna i skupna prokura.....	15
3.2.2.2. Opseg ovlasti iz prokure.....	15
3.2.2.3. Ograničenje prokure.....	15
3.2.2.4. Sklapanje ugovora sa samim sobom.....	16
3.2.2.5. Potpis prokuriste.....	16
3.2.2.6. Prijenos prokure.....	16
3.2.2.7. Opoziv prokure.....	16
3.2.2.8. Prokura trgovca pojedinca.....	16
3.2.2.9. Upis prokure.....	17
3.2.3. Trgovačka punomoć.....	17
3.2.4. Punomoć trgovačkom putniku.....	17
4. ZASTUPANJE LEASING DRUŠTVA.....	19
4.1. Poslovi leasinga.....	19
4.2. Osnovne vrste leasinga.....	20
4.3. Obavljanje poslova leasinga.....	21
4.4. Organi i zastupanje leasing društva.....	21
4.4.1. Uprava leasing društva.....	21
4.4.2. Nadzorni odbor leasing društva.....	24
5. PRIMJER PROKURE.....	25
6. ZAKLJUČAK.....	27
7. LITERATURA.....	28

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Veleučilište u Šibeniku

Završni rad

Upravni odjel

Preddiplomski stručni studij uprave

ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

MARINA ŠARIĆ

Bulić 20, 23420 Benkovac, saric.marina35@gmail.com

Sažetak rada (opseg do 300 riječi)

U ovom radu obrađena je tema zastupanje i predstavljanje trgovačkih društava. U pravu općenito svaki pravni posao reguliran je do sitnih detalja. Hrvatsko zakonodavstvo preuzelo je njemačke zakone o trgovačkim društvima. Shodno tome prema njemačkom principu uređeno je i područje zastupanja i predstavljanja trgovačkih društava. Cilj rada je detaljno prikazati zastupanje i predstavljanje trgovačkih društava u Hrvatskom zakonodavstvu, što je i prikazano kroz četiri cjeline.

Cjelina dva govori o trgovačkim društvima u Republici Hrvatskoj. Prikazani su zakoni i ostali zakonski akti na području trgovačkih društava, s posebnim osvrtom na Zakon o trgovačkim društvima. Rečeno je nešto više o vrstama trgovačkih društava te načinu osnivanja i pokretanja poslovne aktivnosti društava.

U cjelini tri govori se o zastupanjima trgovačkih društava. Prikazana s zastupanja po zakonu te zastupanja po punomoći.

Cjelina četiri kazuje o Zastupanju leasing društva. Prvo je rečeno nešto više o pojmu leasing društva, poslovanju i vrstama leasing društva te o organima leasing društva, s posebnim osvrtom na upravu koja je zadužena za zastupanje društva.

U cjelini pet dati su primjeri prokure te punomoći.

(xx stranica / xx slika / xx tablica / xx literaturnih navoda / jezik izvornika: hrvatski)

Rad je pohranjen u: Knjižnici Veleučilišta u Šibeniku

Ključne riječi: trgovačka društva, prokura, punomoć, leasing, organi

Mentor: prof.dr.sc. Dragan Zlatović

Rad je prihvaćen za obranu:

BASIC DOCUMENTATION CARD

Polytechnic of Šibenik

Final paper

Administrative Department

Professional Undergraduate Studies of Administration

REPRESENTATION AND INTRODUCTION OF THE COMPANIES

MARINA ŠARIĆ

Bulić 20, 23420 Benkovac, saric.marina35@gmail.com

Abstract (up to 300 words)

This paper deals with the subject of representation and introduction of the companies. In the law, generally, every legal transaction is regulated to the smallest details. Croatian legislation took over the German laws on companies. Consequently to the German principle, the area of advocacy and representation of the companies is regulated. The aim is to specify the detailed representation of the companies in the Croatian legislation, which is shown through four units.

Unit two talks about business companies in Croatia. The present laws and other legal acts in the area of company law are shown, with particular reference to the Companies Act. A bit more has been told about the types of companies and the manner of establishing and launching the business activities of companies.

Unit three discusses the representations of companies. Displayed are representation by the law, and representation by proxy.

Unit four talks about representation of the leasing company. Firstly, it has been told about the concept of leasing of companies, business and the types of leasing companies and the authorities of the leasing companies, with particular reference to management, which is responsible for representing the company.

In unit five there are given examples of procuration and the power of attorney.

(xxpages / xx figures / xx tables / xx references / original in Croatian language)

Paper deposited in: Library of Polytechnic in Šibenik

Keywords: (up to five words): companies, procuration, power of attorney, leasing, authorities

Supervisor: prof.dr.sc. Dragan Zlatović

Paper accepted:

1. UVOD

U ovom radu obrađena je tema zastupanje i predstavljanje trgovačkih društava. U pravu općenito svaki pravni posao reguliran je do sitnih detalja. Hrvatsko zakonodavstvo preuzelo je njemačke zakone o trgovačkim društvima. Shodno tome prema njemačkom principu uređeno je i područje zastupanja i predstavljanja trgovačkih društava. Cilj rada je detaljno prikazati zastupanje i predstavljanje trgovačkih društava u Hrvatskom zakonodavstvu, što je i prikazano kroz četiri cjeline.

Cjelina dva govori o trgovačkim društvima u Republici Hrvatskoj. Prikazani su zakoni i ostali zakonski akti na području trgovačkih društava, s posebnim osvrtom na Zakon o trgovačkim društvima. Rečeno je nešto više o vrstama trgovačkih društava te načinu osnivanja i pokretanja poslovne aktivnosti društava.

U cjelini tri govori se o zastupanjima trgovačkih društava. Prikazana s zastupanja po zakonu te zastupanja po punomoći.

Cjelina četiri kazuje o zastupanju leasing društva. Prvo je rečeno nešto više o pojmu leasing društva, poslovanju i vrstama leasing društva te o organima leasing društva, s posebnim osvrtom na upravu koja je zadužena za zastupanje društva.

U cjelini pet dati su primjeri prokure te punomoći.

2. TRGOVAČKA DRUŠTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Danas su, sukladno različitim pravnim tradicijama i utjecajima, upravu društava dominantna tri posebna sustava:

- njemački sustav (Njemačka, Austrija, Švicarska, u dobroj mjeri Nizozemska i Hrvatska);
- romanski sustav (Francuska, Italija, Španjolska);
- angloamerički sustav (Velika Britanija, SAD, Australija).¹

Moderno hrvatsko pravo društava slijedi rješenja iz njemačkog prava društava, iako je ranije podlijegalo i drugim pravnim tradicijama.² Temeljne zakone relevantne za pravo trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj čine:

- Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 – odluka Ustavnog suda, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 111/12 i 168/13, dalje: ZTD),
- Zakon o sudskom registru („Narodne novine“, br. 1/95, 57/96, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11 i 148/13, dalje: ZTR)
- Zakon o tržištu kapitala („Narodne novine“, br. 88/08, 146/08, 74/09, 54/13 i 159/13, dalje: ZTK)
- Zakon o preuzimanju dioničkog društva („Narodne novine“, br. 109/07, 36/09, 108/12, 90/13, 99/13 i 148/13, dalje: ZPDD)
- Zakon o uvođenju Europskog društva (Societas Europea, SE) i Europskog gospodarskog interesnog udruženja (EGIU) („Narodne novine“, br.107/07)
- Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05 i 41/08, dalje: ZOO)
- Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja („ Narodne novine“, br. 79/09 i 80/13, dalje: ZZTN)

¹ Mlikotin Tomić, D., Horak, H., Trgovačko pravo – društva, Udžbenici sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, 2009., str.16.

² Barbić, J., Utjecaj njemačkog prava na stvaranje hrvatskog prava društava, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. 3.-4./2007., str.344.

U postupku usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije (*franc. *acquis communautaire**) u području prava trgovačkih društava hrvatsko zakonodavstvo u velikoj mjeri je usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije.

Zakon o trgovačkim društvima izmijenjen je i dopunjen kako bi se hrvatsko zakonodavstvo uskladilo s pravnom stečevinom Europske unije u ovom području, posebice novelama. Međutim i dalje su prisutne neke nedosljednosti, posebice u vezi s pravima dioničara, na što se upozorava u aktima Europske unije.³

Zakonom o sudskom registru uređuje se osnivanje, ustroj i vođenje registra, podaci koji se upisuju u registar te postupak u registarskim stvarima, kao i postupak brisanja i promjena podataka u registru.

Zakon o tržištu kapitala uređuje uvjete za osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak postojanja investicijskog društva, tržišnog operatera i operatera sustava poravnanja i/ili namire u Republici Hrvatskoj, uvjete za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s tim povezanih pomoćnih usluga, pravila trgovanja na uređenom tržištu, uvjete za ponudu vrijednosnih papira javnosti i uvrštenje vrijednosnih papira na uređeno tržište, obveze u svezi objavljivanja informacija koje se odnose na vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište, zlouporabu tržišta, pohranu financijskih instrumenata i poravnanje i namiru poslova s financijskim instrumentima te ovlasti i postupanje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga pri provođenju zakona.

Zakonom o preuzimanju dioničkih društava uređuju se uvjeti za davanje ponude za preuzimanje ciljnih društava, postupak preuzimanja, prava i obveze sudionika u postupku preuzimanja te nadzor postupka preuzimanja ciljnih društava.

Zakonom o uvođenju Europskog društva (*Societas Europea, SE*) i Europskog gospodarskog i Europskog gospodarskog interesnog udruženja (*EGIU*) uređuju se uvjeti i način provedbe Uredbe Vijeća (*EZ-a*) br. 2137/85 od 25. srpnja 1985. o Europskom gospodarskom interesnom udruženju (*EGIU*).

³ Horak, H., Dumančić, K., Pecotić Kaufman, J., Uvod u europsko pravo društava, Školska Knjiga, Zagreb, 2010.,str.14.

Zakonom o obveznim odnosima uređuju se osnove obveznih odnosa (opći dio) te ugovorni i izvanugovorni obvezni odnosi (posebni dio), dakle materija koja prvenstveno ulazi u područje ugovornog trgovačkog prava, ali određene odredbe imaju svoju supsidijarnu primjenu i u području prava društava (osnovna načela, primjena običaja, ugovor o ortaštvu, odgovornost za štetu i dr.)

Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja uređuju se pravila i sustav mjera za zaštitu tržišnog natjecanja, ovlasti i zadaće te ustrojstvo tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i postupanje u vezi s provedbom zakona te se primjenjuje na sve oblike sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja od strane poduzetnika, na teritoriju Republike Hrvatske ili izvan teritorija Republike Hrvatske, ako imaju učinak na Republiku Hrvatsku.⁴

2.1. Odredbe Zakona o trgovačkim društvima

Zakonom o trgovačkim društvima, kao krucijalnim zakonom u ovom pravnom području, uređuju se temeljna obilježja trgovačkih društava (pojam, pravna osobnost, odgovornost za obveze, tvrtka, predmet poslovanja, sjedište, zastupanje), društva osoba (javno trgovačko društvo, komanditno društvo, tajno društvo), društva kapitala (dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću), gospodarsko interesno udruženje, inozemna ulaganja i inozemna trgovačka društva, statusne promjene i preoblikovanja društava, povezana društva i dr.

Prema Zakonu o trgovačkim društvima trgovac je, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu. Osobe koje se bave slobodnim zanimanjima uređenim posebnim propisima smatraju se trgovcima u smislu Zakona o trgovačkim društvima samo ako je to u tim propisima određeno. Individualni poljodjelci nisu trgovci u smislu Zakona o trgovačkim društvima.⁵

Trgovačko je društvo pravna osoba čiji su osnivanje i ustroj uređeni Zakonom o trgovačkim društvima. Upis društva u sudski registar uređen je Zakonom o sudskom registru i Pravilnikom o načinu upisa u sudski registar.

⁴ Horak, H., Dumančić, K., Pecotić Kaufman, J., Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga, Zagreb, 2010., str.14.

⁵ <http://www.bing.com/search?q=zakon+o+trgova%C4%8Dkim+dru%C5%A1tvima>, (01.05.2015)

2.2. Vrste trgovačkih društava

2.2.1. Društva osoba i kapitala

Prema Zakonu, u Hrvatskoj se može osnovati društvo kapitala ili društvo osoba.

Društvo kapitala:

- društvo s ograničenom odgovornošću i
- dioničko društvo

Društvo osoba:

- javno trgovačko društvo
- komanditno društvo i
- gospodarsko interesno udruženje.⁶

2.2.2.1. Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o)

Društvo s ograničenom odgovornošću najčešći je oblik trgovačkog društva u Hrvatskoj. Društvo s ograničenom odgovornošću trgovačko je društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed ugovorenom temeljnom kapitalu. Temeljni uložci ne moraju biti jednaki. Nijedan osnivač ne može pri osnivanju preuzeti više temeljnih uloga, ali ih kasnije može steći. Poslovni udjeli ne mogu se izraziti u vrijednosnim papirima.

2.2.2.2. Dioničko društvo (d.d)

Dioničko društvo je trgovačko društvo kapitala u kojemu članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu podijeljenom na dionice. Dioničko društvo može osnovati i samo jedna osoba, odnosno društvo može imati i samo jednog dioničara. Dioničko društvo je pravna osoba koja pravnu osobnost stječe upisom u sudski registar. Društvo odgovara za svoje obveze svom svojom imovinom. Dioničari ne odgovaraju za obveze društva. Temeljni akt dioničkog društva je statut. Njime se uređuje unutarnji ustroj društva.

⁶ <http://www.bing.com/search?q=poslovni+forum+trgova%C4%8Dkih+društava>, (03.05.2015.)

2.2.2.3. Javno trgovačko društvo (j.t.d.)

Javno trgovačko društvo jest trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, a svaki član društva odgovara vjerovnicima društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom. Član društva ne može bez suglasnosti ostalih članova raspolagati svojim udjelom u društvu.

2.2.2.4. Komanditno društvo (k.d.)

Komanditno je društvo trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, od kojih najmanje jedna odgovara za obveze društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva samo do iznosa određenog imovinskog uloga u društvu (komanditor).

2.2.2.5. Gospodarsko interesno udruženje (GIU)

Gospodarsko interesno udruženje pravna je osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihovog poslovanja, ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit.⁷

2.2.2 Šire podjele trgovačkih društava

U našoj pravnoj doktrini pravo društava se pojmovno određuje kao grana prava koja regulira društva, odnosno pravna udruženja osoba stvorenih pravnim poslom radi postizanja određenog zajedničkog cilja.⁸

Društva u hrvatskom pravu predstavljaju numerus clausus, odnosno ne može postojati društvo koje nije zakonski definirano i regulirano. Prema hrvatskom nacionalnom zakonodavstvu mogu postojati sljedeća društva:

- ortaštvo,
- zadruga,

⁷ <http://www.bing.com/search?q=statistika+trgova%C4%8Dkih+dru%C5%A1tava+i+obrti>, (22.05.2015)

⁸ Petrović, S, Ceronja, P., Osnove prava društava, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010.,str.1.

- Europska zadruga,
- udruga,
- tajno društvo,
- javni trgovačko društvo,
- komanditno društvo,
- gospodarsko interesno udruženje,
- europsko gospodarsko interesno udruženje,
- dioničko društvo,
- europsko društvo,
- društvo s ograničenom odgovornošću,
- kreditna unija, te
- društvo za uzajamno osiguranje

Društvo mora imati članove koji djeluju na privatnopravnoj osnovi u udruženju kao pravnoj zajednici nastaloj na temelju pravnog posla, prvenstveno na ugovornoj osnovi, a sve u cilju ostvarenja zajedničkih interesa članova.⁹

Svrha osnivanja društva mora biti dopuštena odnosno ne smije biti suprotna Ustavu, prisilnim propisima i moralu društva. Društva možemo klasificirati prema više kriterija na:

- društva koja imaju i društva koja nemaju pravnu osobnost,
- društva osoba i društva kapitala,
- trgovačka društva i društva koja nisu trgovačka,
- unutarnja i vanjska društva i

⁹ Barbić, J., Pravo društava, knjiga prva – Opći dio, Organizator, Zagreb, 1999., 3.-str.14.

- podjela prema cilju društva

Društva koja imaju pravnu osobnost su sva trgovačka društva iz ZTD-a, društvo za uzajamno osiguranje, kreditna unija, zadruga i zadružni savez, te udruga.

Društva koja nemaju pravnu osobnost su ortaštvo, tajno društvo, udruga koja nema pravnu osobnost, te sva pred društva društava pravnih osoba.

Unutarnja društva djeluju samo između članova i ne ulaze u odnose prema trećima, ključan je međusoban odnos članova te nikada nisu pravne osobe.

Vanjska društva su društva koja ulaze u pravne odnose s trećim osobama. Svako vanjsko društvo, u smislu nastupanja prema trećima, po svojoj je prirodi i unutarnje, u smislu da djeluje među članovima.¹⁰

2.3. Osnivanja trgovačkih društava

Zakonom se uređuje i pitanje osnivanja podružnice te položaj trgovca pojedinca. Pri osnivanju za sve oblike trgovačkih društava vrijede neka opća načela:

Trgovačko društvo može osnovati svaka domaća ili strana pravna ili fizička osoba. Sva trgovačka društva pravne su osobe. Pravnu osobnost društvo stječe upisom u sudski registar.

Trgovačko društvo odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom. Članovi društva s ograničenom odgovornošću i dioničari dioničkog društva ne odgovaraju za obveze društva osim kada je to određeno Zakonom o trgovačkim društvima. Članovi javnog trgovačkog društva i komplementari u komanditnom društvu odgovaraju za obveze društva osobno, solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom.

Tvrtka je ime pod kojim trgovačko društvo posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu. Tvrtka društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugoga društva upisane u trgovački registar kod istoga registarskog suda. Tvrtka društva mora uz naznaku kojom se поближе obilježava ime društva sadržavati naznaku predmeta poslovanja društva. Tvrtka trgovačkog društva mora biti na hrvatskom jeziku, a može sadržati pojedine strane riječi ako one čine ime, odnosno tvrtku člana

¹⁰ Barbić, J., Pravo društava, knjiga prva – Opći dio, Organizator, Zagreb, 1999.,str.41.

društva ili robni ili uslužni žig člana, odnosno njegova društva registriranog u Hrvatskoj ili ako su uobičajene u hrvatskom jeziku. Tvrtka se može upisati u trgovački registar i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Za korištenje riječi Hrvatska ili bilo koje izvedenice iz te riječi u nazivu društva potrebna je posebna suglasnost Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave RH. Tvrtku i skraćenu tvrtku društvo je dužno upotrebljavati u obliku i sadržaju u kojemu je upisana u trgovački registar. Na poslovnom papiru trgovca (pismima, računima i dr.) moraju se otisnuti njegova tvrtka, sjedište, sud kod kojega je upisan u trgovački registar i broj pod kojim je to učinjeno, tvrtka i sjedište institucije kod koje drži račun i broj toga računa.

Predmet poslovanja trgovačkog društva može biti obavljanje svake dopuštene djelatnosti. Predmet poslovanja društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom odnosno statutom društva i upisuje se u trgovački registar naznakom djelatnosti koje ga čine prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Ako je za pojedine djelatnosti zakonom pripisano da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta državnog tijela ili neke institucije, upis te djelatnosti u trgovački registar provest će se samo na temelju prethodne suglasnosti ili dozvole tog tijela ili institucije.

Sjedište društva je mjesto u kojemu je uprava društva i odakle se upravlja poslovima društva te je određeno izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom odnosno statutom društva. Društvo može imati samo jedno sjedište, koje se upisuje u trgovački registar.¹¹

2.4. Pokretanje poslovne aktivnosti

Otvaranje trgovačkog društva u Hrvatskoj zahtijeva registraciju kod Trgovačkog suda, Državnog zavoda za statistiku, Porezne uprave, Carinske uprave (ako trgovačko društvo želi sudjelovati u međunarodnoj rezmjeni), Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Uobičajeno je da domaći odvjetnik ili neki drugi pravni zastupnik nadgleda postupak osnivanja društva.

Prije registracije potrebno je provjeriti na trgovačkom sudu je li željeni naziv trgovačkog društva već upisan u trgovački registar. Za upotrebljavanje riječi Hrvatska ili bilo koje izvedenice te riječi

¹¹ <http://www.bing.com/search?q=poslovni+forum+trgova%C4%8Dka+društva.asp> (05.05.2015.)

u nazivu društva osnivači moraju dobiti posebnu suglasnost Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave RH.

2.4.1. Poslovni prostor

Trgovačko društvo mora imati službenu adresu u Hrvatskoj kako bi se uopće moglo registrirati. Pravni zastupnik može privremeno staviti svoju poslovnu adresu za adresu društva u registraciji.

2.4.2. Ovjera dokumenata

Svi pravni dokumenti moraju biti ovjereni kod javnog bilježnika. Javni bilježnik je prema hrvatskim propisima privatna osoba s određenim karakteristikama i ovlastima javne osobe s ulogom potvrđivanja i ovjeravanja vjerodostojnosti pojedinih pravnih dokumenata. Trošak ovjere ovisi o visini temeljnoga kapitala i u prosjeku je 2.500 kuna.

2.4.3. Ovjereni prijevod

Ako je bilo koji dokument na nekom stranom jeziku, mora ga prevesti ovlašteni prevoditelj na hrvatski jezik. Trošak prijevoda ovisi o broju prevedenih stranica.

2.4.4. Bankovni račun društva

Temeljni kapital (u protuvrijednosti 2.500 eura za društvo s ograničenom odgovornošću, odnosno 15.000 eura za dioničko društvo) mora se položiti na račun kod banke, a potvrda o pologu mora se predati pri registraciji društva.

Račune za obavljanje platnog prometa svih pravnih i fizičkih osoba otvaraju i vode banke na osnovi ugovornog odnosa i propisa (Zakon o platnom prometu u zemlji, Narodne novine 117/01). Poslovni subjekt može imati otvorene račune kod više banaka, prema svom izboru. Kod jedne banke može se imati otvoren samo jedan račun za redovno poslovanje, po jedan račun za svaki organizacijski dio i više računa za posebne namjene. Ako poslovni subjekt ima više od jednog računa za redovito poslovanje, dužan je odrediti na kojem će se računu ostvarivati nalozi za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, nalozi za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata osiguranja plaćanja te nalozi izvršavanja sudskih odluka i drugih ovršnih isprava te voditi evidencija o neostvarenim nalogima za plaćanje.

2.4.5. Prijava za upis u Trgovački registar

Za upis u trgovački registar nadležan je registarski sud na čijem je području sjedište subjekta upisa. Postupak za upis u registar pokreće se podnošenjem prijave trgovačkom sudu. Prijava koju je ovjerio javni bilježnik sadrži zahtjev za upis podataka, a podnosi je ovlaštena osoba u dovoljnom broju primjeraka za sud i sudionike.

U prijavi za upis u trgovački registar moraju se navesti:

1. tvrtka, sjedište i predmet poslovanja društva
2. iznos temeljnoga kapitala društva
3. izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda za slučaj pojavljivanja potrebe
4. popis svih članova društva i njihovi jedinstveni matični brojevi

Uz prijavu se podnose sljedeći prilozi:

1. osnivački akt (društveni ugovor, izjava o osnivanju odluka skupštine i sl.) sa svim priložima, uključujući punomoći opunomoćenika ovjerene kod javnog bilježnika
2. popis članova društva ili komplementara ili osnivača s imenom i prezimenom, prebivalištem i jedinstvenim matičnim brojem građana, a za strance brojem putovnice i državom koja ju je izdala odnosno tvrtkom ili nazivom, sjedištem i MBS
3. dokaz o uplati sredstava za osnivanje, o predaji stvari ili prava s popisom, identifikacijskim opisom i procjenom, a za nekretnine izvadak iz zemljišnih knjiga
4. dokaz o određivanju članova uprave određenih za zastupanje s ovlastima u zastupanju ili dokaz o određivanju prokurista i njihovih ovlasti s njihovim ovjerenim potpisima s oznakom JMBG, a za strance s brojem putovnice i države koja ju je izdala
5. ako se osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulažu stvari i prava, izvješće revizora o osnivanju i o reviziji osnivanja ako je revizija obavljena

6. popis osoba ovlaštenih da vode poslove društva, njihova imena i prezimena, datum rođenja, JMBG, prebivalište, njihove ovlasti i izjave da prihvaćaju postavljanje dane pred javnim bilježnikom

7. ako društvo ima nadzorni odbor, popis članova odbora s navođenjem datuma rođenja i prebivališta

8. dozvolu državnog tijela ako se propisom traži za osnivanje i upis društva u trgovački registar

9. popis članova uprave koji se pohranjuje u trgovačkom registru

Prijavi za osnivanje društva, uz propisane isprave, osnivač društva dužan je priložiti izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene dospjele obveze te potvrdu ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema na računima evidentiran nepodmireni nalog za plaćanje, kao i potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene obveze na osnovi poreza te doprinosa za mirovinsko odnosno zdravstveno osiguranje. Izjava ne smije biti starija od osam dana računajući od dana podnošenja prijave.

Sudski registar je javan i svatko može bez dokazivanja pravnog interesa razgledati podatke upisane u glavnoj knjizi i javne podatke iz zbirke isprava te zahtijevati da mu se izda izvadak ili ovjerena kopija.

Sudske naknade pri upisu društva u trgovački registar ovise o broju djelatnosti za koje se društvo registrira (300 kuna za prijavu i 150 kuna za svaku djelatnost posebno).

2.4.6. Objava registracije trgovačkog društva

Nakon što je obavljen upis u sudski registar, trgovački sud dostavlja Narodnim novinama i dnevnom tisku podatke o upisu. Objavljivanje osnivanja u Narodnim novinama stoji 810 kuna, a u dnevnom tisku 450 kuna.¹²

¹² <http://www.bing.com/search?q=poslovni+forum+trgova%C4%8Dkih+drustava.asp> (08.05.2015.)

3. ZASTUPANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

U trgovačkom pravu razlikujemo pojam trgovačkog zastupanja kao pravnog posla kojim ovlaštena osoba koja se profesionalno bavi zastupanjem u sklopu svoje gospodarske djelatnosti u ime i za račun druge osobe obavlja pravne poslove utvrđene ugovorom – od pojma zastupanja što ga obavljaju određeni organi, odnosno zaposleni u trgovačkom društvu, kojim se manifestira njegova poslovna sposobnost.

Trgovačko društvo svoju pravnu aktivnost obavlja putem ovlaštenih fizičkih osoba. Ovlaštene osobe poduzimaju pravne radnje u ime i za račun trgovačkog društva te se takve radnje smatraju radnjama društva. Zakonom o obveznim odnosima (ZOO) regulirano je zastupanje, dok je Zakonom o trgovačkim društvima (ZTD) regulirana poslovna sposobnost trgovačkih društava.

Ovlasti za zastupanje se temelje:

- na zakonu, a zakonsko se zastupanje primjenjuje kada zastupnik ovlast za zastupanje crpi neposredno iz zakona (ex lege) pa nije potreban nikakav akt vlasti ili organa trgovačkog društva;
- na aktu ovlaštenog organa (to je najčešće sud);
- na punomoći.¹³

3.1. Zastupanje po zakonu

Zakonsko zastupanje postoji kada zastupnici ovlast za zastupanje crpe ex lege, radi čega nije potreban neki poseban akt organa trgovačkog društva.¹⁴

Ovlast za zastupanje trgovačkog društva po zakonu imaju osobe koje su za pojedini oblik tog društva određene odredbama ZTD – a zakonski zastupnici. Kod društva kapitala to su članovi uprave, kod javnoga trgovačkog društva to su svi njegovi članovi, u komanditnom društvu to su

¹³ Mlikotin Tomić, D., Horak, H., Trgovačko pravo – društva, Udžbenici sveučilišta u Zagrebu, Školska Knjiga, Zagreb, 2009.,str.39.

¹⁴ Česić, Z.,Pravo trgovačkih društava, Veleučilište Marko Marullić Knin, Knin, 2007.,str.12.

komplementari. Imena zakonskih zastupnika i ograničenja njihovih ovlasti, ako djeluju prema trećima, upisuju se u sudski registar.

Zastupnici po zakonu ne mogu bez posebne ovlasti trgovačkog društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime, a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

U dualističkom ustroju organa dioničkoga društva neupitno je da direktor, član uprave i nadzornog odbora imaju svojstvo odgovorne osobe, određeno u Kaznenom zakonu.¹⁵

3.2. Zastupanje po punomoći

Zastupnik trgovačkoga društva iz članka 41. Zakona o trgovačkim društvima (ZDT) može dati punomoć drugoj osobi. Punomoć se može dati u granicama ovlasti zastupnika koje su upisane u sudskom registru. Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, punomoć iz stavka 1. ovoga članka daje se sukladno odredbama propisa kojima se uređuju obvezni odnosi. Ograničenje iz članka 49. ovoga Zakona odnosi se i na punomoćnike iz ovoga članka.

3.2.1. Punomoćnik po zaposlenju

Osoba čija je dužnost da kao radnik trgovačkoga društva obavlja poslove koji po redovitom tijeku stvari uključuju i sklapanje određenih ugovora, odnosno poduzimanje određenih pravnih radnji, ovlaštena je da kao punomoćnik društva sklapa i te ugovore i poduzima te pravne radnje u granicama poslova koje obavlja. Ograničenje iz članka 49. Zakona o trgovačkim društvima odnosi se i na punomoćnike po zaposlenju.

3.2.2. Prokura

Prokura je trgovačka punomoć čiji su sadržaj i opseg ovlasti određeni Zakonom o trgovačkim društvima. Prokuru može dati samo pravna i fizička osoba koja je trgovac u smislu Zakona o trgovačkim društvima. Prokura se daje na način predviđen izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva. Prokura se daje u pisanom obliku.

¹⁵ Mlikotin Tomić, D., Horak, H., Trgovačko pravo – društva, Udžbenici sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, 2009., str. 39 i 40.

Prokura se može dati svakoj punoljetnoj i potpuno poslovno sposobnoj osobi, bez obzira na dužnost koju obnaša i poslove koje obavlja, izuzev ako što drugo nije predviđeno izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom, odnosno statutom trgovačkoga društva. Prokura se ne može dati pravnoj osobi.

3.2.2.1. Pojedinačna i skupna prokura

Prokura se može dati jednoj ili više osoba. Ako je prokura dana dvjema ili više osoba bez naznake da se radi o skupnoj prokuri, svaka od tih osoba je prokurist koji samostalno zastupa trgovačko društvo u granicama ovlasti utvrđenih ovim Zakonom. Prokura dana dvjema ili više osoba smatrat će se skupnom prokurom samo ako je tako izričito naznačeno u prokuri. Izjave volje ili pravne radnje koje učine skupni prokuristi proizvode pravne učinke samo ako ih učine svi skupni prokuristi zajedno. Bit će valjane izjave volje ili pravne radnje koje učini jedan od skupnih prokurista uz izričitu prethodnu suglasnost ili izričito naknadno odobrenje ostalih skupnih prokurista.

Izjava volje ili pravna radnja učinjena prema jednome prokuristi ima pravni učinak kao da je učinjena prema svima. Znanje o pravno odlučnim činjenicama ili krivnja jednog skupnog prokuriste proizvodi pravne učinke za vlastodavca, bez obzira na znanje ili krivnju ostalih skupnih prokurista.

3.2.2.2. Opseg ovlasti iz prokure

Prokurist može sklapati sve ugovore i poduzimati sve pravne radnje u ime i za račun trgovačkoga društva i zastupati ga u postupcima pred upravnim i drugim državnim organima, ustanovama s javnopravnim ovlastima, te državnim i izbranim sudovima. Prokurist ne može bez posebne ovlasti otuđiti ni opteretiti nekretnine trgovačkoga društva i ne može davati izjave ni poduzimati pravne radnje kojima se započinje stečajni postupak ili drugi postupak koji dovodi do prestanka društva. Prokurist ne može davati punomoć za sklapanje poslova drugim osobama.

3.2.2.3. Ograničenje prokure

Ograničenje prokure koje nije predviđeno ovim Zakonom nema učinka prema trećim osobama, bez obzira na to je li treća osoba za njih znala ili morala znati. Ograničenje prokure na poslovanje

jedne ili više podružnica ima učinka prema trećim osobama samo ako je upisano u sudskom registru.

3.2.2.4. Sklapanje ugovora sa samim sobom

Prokurist ne može bez posebne ovlasti trgovačkoga društva nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

3.2.2.5. Potpis prokuriste

Prokurist potpisuje trgovačko društvo svojim imenom i prezimenom, uz naznaku iz koje je vidljiv njegov položaj prokuriste ili uz oznaku "p.p."

3.2.2.6. Prijenos prokure

Prokura nije prenosiva na drugu osobu. Nema pravnoga učinka odredba o prokuri ili izjava trgovačkoga društva kojom se prokurist ovlašćuje na prijenos prokure, kao ni izjava društva kojom se prijenos prokure odobrava prethodno ili naknadno.

3.2.2.7. Opoziv prokure

Prokura se može u svako vrijeme opozvati, bez obzira na sadržaj ugovora ili drugoga pravnoga posla na temelju kojega je dana. Ništetna je odredba ugovora kojom se trgovačko društvo odriče prava da opozove prokuru, kao i odredba kojom se pravo na opoziv prokure vezuje uz rok ili uz uvjet. Odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka ne isključuju se niti se umanjuju prava prokuriste predviđena ugovorom na temelju kojega je dana prokura za slučaj opoziva prokure.

3.2.2.8. Prokura trgovca pojedinca

Trgovac pojedinac daje prokuru osobno i ovlast davanja prokure ne može prenijeti na drugu osobu. Prokura koju je dao trgovac pojedinac ne prestaje u slučaju smrti vlastodavca niti ako je vlastodavcu oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost. U svemu ostalome na prokuru trgovca pojedinca na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prokuri trgovačkoga društva.

3.2.2.9. Upis prokure

Davanje prokure i njezin opoziv upisuju se u sudski registar. Prijavi za upis u sudski registar prilažu se odluka o davanju prokure, odnosno odluka kojom se ona opoziva. U sudski registar upisuju se ime i prezime prokuriste i njegov osobni identifikacijski broj, a ograničenje iz članka 48. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima upisuje se u sudske registre za trgovačko društvo i za podružnicu. Prema trećim osobama koje nisu znale niti morale znati da je prokura opozvana opoziv prokure djeluje od dana upisa opoziva u sudski registar.

3.2.3. Trgovačka punomoć

Trgovački punomoćnik je radnik u trgovačkom društvu ili druga osoba koju trgovac ovlasti da vodi cijelo ili dio njegovog poduzeća. Trgovačka punomoć daje se u pisanom obliku.

Trgovački punomoćnik ovlašten je sklapati sve ugovore i poduzimati sve pravne radnje koje su u prometu uobičajene pri vođenju poduzeća ili dijela poduzeća na koje se odnosi njegova punomoć ili koje su za to potrebne.

Trgovački punomoćnik ne može bez posebne ovlasti otuđiti ni opteretiti nekretnine svoga vlastodavca, mjenično niti čekovno ga obvezati, preuzeti obveze iz jamstva, uzeti za njega zajam, nagoditi se niti voditi spor.

Ograničenja ovlasti trgovačkog punomoćnika, osim onih navedenih u prethodnome stavku ovoga članka, nemaju učinka prema trećim osobama koje za njih nisu znale niti su morale znati. Ograničenje iz članka 49. Zakona o trgovačkim društvima odnosi se i na trgovačkog punomoćnika. Bez izričitog ovlaštenja vlastodavca trgovački punomoćnik ne može ovlasti iz punomoći prenijeti na drugu osobu.

3.2.4. Punomoć trgovačkome putniku

Trgovac može svome radniku ili drugoj osobi dati punomoć kao trgovačkome putniku. Punomoć trgovačkome putniku mora se dati u pisanom obliku.

Trgovački putnik ovlašten je u ime i za račun vlastodavca sklapati ugovore o prodaji vlastodavčeve robe, isporučivati robu, naplaćivati cijenu iz tih ugovora, te primati izjave od kupaca glede robe koja je predmet ugovora što ga je trgovački putnik sklopio za vlastodavca.

Trgovački putnik ovlašten je u ime i za račun vlastodavca davati izjave i poduzimati druge pravne radnje radi očuvanja vlastodavčevih prava iz ugovora što ga je sklopio u njegovo ime i za njegov račun. Ograničenje ovlasti trgovačkoga putnika nema učinka prema trećoj osobi koja za to nije znala niti morala znati. Trgovački putnik ne može bez posebne ovlasti prodavati robu uz plaćanje na poček ili u obrocima. Ograničenje iz članka 49. Zakona o trgovačkim društvima odnosi se i na trgovačkoga putnika.¹⁶

¹⁶ <http://www.bing.com/search?q=zakon+o+trgova%C4%8Dkim+dru%C5%A1tvima>, (14.05.2015.)

4. ZASTUPANJE LEASING DRUŠTAVA

Riječ leasing dolazi od engleske riječi „to lease“, što znači iznajmiti. Povijest leasinga seže u daleku prošlost, sve do prije četiri tisuće godina, dok se u modernom svijetu leasing ozbiljnije pojavljuje 60-ih godina 20. stoljeća u SAD-u, a u Republici Hrvatskoj od 1998. godine.¹⁷

Leasing-društvo je trgovačko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj upisano u sudski registar na temelju odobrenja za obavljanje poslova leasinga koje izdaje Agencija uz uvjete propisane Zakonom o leasingu („Narodne novine“, br. 141/13)

Leasing-društvo može biti osnovano i poslovati kao dioničko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Leasing-društvo se ne može upisati u sudski registar prije dobivanja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka. Izraz »leasing«, odnosno njegovu izvedenicu kao dio tvrtke može upisati u sudski registar i koristiti u pravnom prometu samo društvo koje je dobilo odobrenje iz stavka 1. ovoga članka.

4.1. Poslovi leasinga

Posao leasinga je pravni posao u kojem davatelj leasinga pribavlja objekt leasinga na način da od dobavljača objekta leasinga kupnjom stekne pravo vlasništva na objektu leasinga, te primatelju leasinga odobrava upotrebljavanje tog objekta leasinga kroz određeno vrijeme, a primatelj leasinga se obvezuje za to plaćati naknadu. Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, davatelj leasinga može obavljati poslove leasinga s objektima leasinga koje ima u svom vlasništvu stečenom i na drugi zakonom propisan način. U tom slučaju davatelj leasinga je ujedno i dobavljač objekta leasinga.

¹⁷ <http://www.bing.com/search?q=pbz+leasing+media>, (17.05.2015.)

4.2. Osnovne vrste leasinga

S obzirom na sadržaj i obilježja posla leasinga, leasing može biti financijski ili operativni leasing. Posao financijskog leasinga je pravni posao u kojem primatelj leasinga u razdoblju korištenja objekta leasingaplaća davatelju leasinga naknadu koja uzima u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i opcijom kupnje može steći pravo vlasništva nad tim objektom leasinga po određenoj cijeni koja je u trenutku izvršenja te opcije manja od stvarne vrijednosti objekta leasinga u tom trenutku, a rizici i koristi povezani s vlasništvom na objektu leasinga većim dijelom prenose se na primatelja leasinga.

Posao operativnog leasinga je pravni posao u kojem primatelj leasinga u razdoblju korištenja objekta leasingaplaća davatelju leasinga određenu naknadu koja ne mora uzimati u obzir cjelokupnu vrijednost objekta leasinga, davatelj leasinga snosi troškove amortizacije tog objekta leasinga i primatelj leasinga nema ugovorenu opciju kupnje, a rizici i koristi povezani s vlasništvom na objektu leasinga većim dijelom ostaju na davatelju leasinga, odnosno ne prenose se na primatelja leasinga.

S obzirom na položaj i broj subjekata u poslu leasinga, leasing može biti izravni leasing, neizravni leasing i povratni leasing (sale and lease back).

Izravni leasing je dvostrani pravni posao u kojem sudjeluju samo dva subjekta, davatelj leasinga koji je ujedno i dobavljač objekta leasinga i primatelj leasinga.

Neizravni leasing je višestrani pravni posao u kojem sudjeluju tri subjekta, dobavljač objekta leasinga, davatelj leasinga i primatelj leasinga.

Povratni leasing (sale and lease back) je pravni posao u kojem sudjeluju samo primatelj leasinga i davatelj leasinga, pri čemu primatelj leasinga prethodno u svojstvu dobavljača objekta leasinga prodaje objekt leasinga davatelju leasinga kojeg potom davatelj leasinga predaje na korištenje primatelju leasinga, uz obvezu primatelja leasinga na plaćanje naknade.

4.3. Obavljanje poslova leasinga

Poslove leasinga može obavljati:

1. leasing-društvo iz članka 3. Zakona o leasingu.
2. leasing-društvo države članice iz članka 46. Zakona o leasingu.
3. podružnica leasing-društva iz treće države iz članka 48. Zakona o leasingu.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, poslove financijskog leasinga može obavljati kreditna institucija u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj. Na osobe iz stavka 2. ovoga članka koje obavljaju poslove financijskoga leasinga primjenjuju se odredbe ovoga Zakona kojim se uređuju:

1. ugovor o leasingu (glava V., članci 51. i 52.)
2. prava i obveze subjekata u poslovima leasinga (glava VI., članci 53. do 65.)
3. registar objekata leasinga (glava VII., članci 66. i 67.) i
4. pravo koje se primjenjuje na ugovor o leasingu s međunarodnim elementom (glava XVI., članci 113. do 116.).¹⁸

4.4. Organi i zastupanje leasing društva

Organi leasing-društva su:

1. kod dioničkog društva – glavna skupština, uprava i nadzorni odbor, odnosno upravni odbor
2. kod društva s ograničenom odgovornošću – skupština, uprava i nadzorni odbor.

4.4.1. Uprava leasing-društva

Uprava leasing-društva mora imati najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju leasing-društvo. Ako osnivačkim aktom leasing-društva nije drugačije određeno, članovi uprave vode poslove i zajedno zastupaju leasing-društvo. Najmanje jedan član uprave leasing-društva mora

¹⁸ <http://www.bing.com/search?q=zakon+o+leasingu>, (19.05.2015.)

poznavati hrvatski jezik dovoljno da bi mogao obavljati tu funkciju. Članovi uprave leasing-društva moraju biti u radnom odnosu s leasing-društvom na puno radno vrijeme. Uprava mora voditi poslove leasing-društva s područja Republike Hrvatske.

Uprava leasing-društva može ovlastiti prokurista (jednog ili više njih) za zastupanje leasing-društva, odnosno sklapanje ugovora i poduzimanje pravnih radnji u ime i za račun leasing-društva koje proizlaze iz djelatnosti leasing-društva, ali samo zajedno s barem jednim članom uprave leasing-društva. Uvjeti koje treba ispunjavati osoba kojoj se daje prokura, ovlašteno tijelo za dodjelu prokure, vrsta i način davanja prokure opseg ovlasti iz prokure, uključujući i ograničenja u poduzimanju radnji od strane prokurista, utvrđuju se osnivačkim aktom leasing-društva. Sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na upravu leasing-društva primjenjuju se, na odgovarajući način, i na upravni odbor leasing-društva.

Član uprave leasing-društva može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

- ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova leasing-društva.
- Nije bila član nadzornog odbora, član uprave ili osoba na drugom rukovodećem položaju u leasing-društvu, odnosno drugom trgovačkom društvu kada je nad njim otvoren stečajni postupak, donesena odluka o prisilnoj likvidaciji ili kojem je ukinuto odobrenje za rad, osim ako nadležno tijelo ocijeni da ta osoba nije svojim nesavjesnim ili nestručnim radom i postupanjem utjecala na prouzročenje stečaja, prisilne likvidacije ili ukidanje odobrenja za rad.
- Nad čijom imovinom (dužnik pojedinac) nije otvoren ili proveden stečajni postupak.
- Ima dobar ugled.
- Nije pravomoćno osuđena za prekršaj ili kazneno djelo koje predstavlja grubo i trajno kršenje propisa iz djelatnosti Agencije, Hrvatske narodne banke ili drugog nadležnog tijela.
- Za koju je na osnovi dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana uprave leasing-društva.

- Ispunjava uvjete za člana uprave propisane zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava.
- Nije član uprave, odnosno prokurist drugoga trgovačkog društva.
- Član uprave leasing-društva ne može biti osoba kojoj je Agencija odbila izdati odobrenje za obavljanje funkcije člana uprave, i to najmanje godinu dana od dana donošenja rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana uprave.
- Nije bila razriješena dužnosti člana uprave leasing-društva po nalogu Agencije iz članka 101. Zakona o leasingu.

Član uprave ili prokurist leasing-društva ne može biti članom uprave, nadzornog odbora ili prokuristom:

- bilo kojeg drugog leasing-društva,
- društva za upravljanje investicijskim fondovima,
- depozitara,
- kreditne institucije investicijskog društva,
- obvezna mirovinskog društva,
- dobrovoljna mirovinskog društva,
- društva za osiguranje,
- društva za reosiguranje,
- mirovinskog osiguravajućeg društva,
- bilo koje povezane osobe u odnosu na subjekte iz točke 1. ovoga stavka,
- drugih pravnih osoba koje posluju na temelju odobrenja ili dozvole Agencije.

Pod stručnim kvalifikacijama i iskustvom iz stavka 1. točke 1. ovoga članka podrazumijeva se najmanje trogodišnje iskustvo na rukovodećim položajima u leasing-društvu, odnosno pet godina iskustva u vođenju poslova koji se mogu usporediti s poslovima iz djelatnosti leasing-društva ili

iskustva stečenog na drugim rukovodećim položajima u društvima koja obavljaju poslove koji se mogu usporediti s poslovima iz djelatnosti leasing-društva.

Smatra se da fizička osoba koja nije državljanin Republike Hrvatske ispunjava uvjete o nekažnjavanju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka ako nije pravomoćno osuđena za djela koja po svom opisu odgovaraju tim djelima. Članom uprave leasing-društva može biti imenovana samo osoba koja od Agencije dobije suglasnost za obavljanje funkcije člana uprave leasing-društva.

4.4.2. Nadzorni odbor leasing-društva

Leasing-društvo mora imati nadzorni odbor. Nadzorni odbor leasing-društva sastoji se od najmanje tri člana. Osnivačkim aktom leasing-društva može se odrediti da nadzorni odbor ima više članova, ali njihov broj mora biti neparan. Na nadzorni odbor leasing-društva na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava i drugih propisa koji se primjenjuju na članove nadzornog odbora trgovačkog društva.¹⁹

¹⁹ Zakon o leasingu 2013. <http://www.bing.com/search?q=zakon+o+leasingu> (19.025.5015.)

5. PRIMJER PROKURE

Primjer 1. Ogladni primjer odluke o davanju prokure

Uprava društva s ograničenom odgovornošću za trgovinu Luka d.o.o. , iz,ul., kbr., (dalje u tekstu: Društvo) u skladu s člankom 16. Izjave o osnivanju društva donosi slijedeću:

ODLUKU O DAVANJU PROKURE

Članak 1.

Daje se pojedinačna prokura za zastupanje Društva Josipu Josipoviću, hrvatskom državljanu, rođe-nom 10. listopada 1960., s prebivalištem u....., ul., kbr., jedinstveni matični broj građana:, broj osobne iskaznice, izdane od MUP, dana 10. srpnja 2002., važeća do 10. srpnja 2007. (dalje u tekstu: Prokurist). Prokurist zastupa Društvo pojedinačno i samostalno.

Članak 2.

Prokurist je ovlašten sklapati sve ugovore i poduzimati sve radnje u ime i za račun Društva, zastupati Društvo pred upravnim i drugim državnim organima, javnim ustanovama, sudovima i izbranim sudovima.

Prokurist ne može bez posebne ovlasti otuđiti niti opteretiti nekretnine Društva, davati izjave ili poduzimati radnje kojima se započinje stečajni postupak ili likvidacija.

Prokurist također nije ovlašten davati punomoći za sklapanje ugovora trećim osobama, niti je ovlašten sklapati ugovore između Društva i sebe ili trećih osoba koje zastupa.

Članak 3.

Ova Prokura je izdaje u skladu s člankom 16. Izjave o osnivanju Društva i člancima 44-54 hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima, te će biti upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu.

U Zagrebu,

Primjer 2. Ogledni primjer punomoći

PUNOMOĆ

Ja, Josip Josipović, iz ul. kbr., (dalje u tekstu: Opunomoćitelj) ovlašćujem Marka Markovića, iz ul. kbr., (dalje u tekstu: Punomoćnik), da u moje ime i za moj račun sklopi ugovor o kupoprodaji osobnog automobila marke, tip, godina proizvodnje, broj motora, broj šasije....., boje, registarske oznake, s prodavateljem Šimom Šimićem, izul. kbr., za ukupan iznos od 5000 eura u kunskoj protuvrijednosti na dan plaćanja.

Ova Punomoć se izdaje u gore navedenu svrhu, te se ne može upotrebljavati u druge svrhe.

Ova Punomoć vrijedi do opoziva u pismenom obliku.

Opunomoćitelj

.....

6. ZAKLJUČAK

Zastupanja i predstavljanja trgovačkih društava su veoma bitni i važni poslovi. Ovi poslovi su temelj kvalitetnog rada određenog društva. Važno se predstaviti na zadovoljavajući način, kako prema klijentima tako i prema kolegama i poslovnim suradnicima.

Za svaku osobu koja otvara određeni vid društva važno je da raspolaže dovoljnim znanjem na području prava društava, tj. Da točno zna što otvara te koja su njena prava i obveze. Navedena stavka je važna kako bi se društvom upravljalo na način kako je to opisano u Zakonima i zakonskim aktima o trgovačkim društvima.

Isto tako ako se želi opunomoćiti određenu osobu da zastupa društvo, valja od nje tražiti isti nivo znanja te etičkih i moralnih načela. Također je bitno definirati ugovorom točne parametre prema kojima će određena vrsta punomoći biti data fizičkoj osobi. Punomoć se izdaje u pisanom obliku te je valjana nakon ovjerenja kod javnog bilježnika.

7. LITERATURA

Knjige:

1. Barbić, J., Utjecaj njemačkog prava na stvaranje hrvatskog prava društava, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. 3.-4./2007.
2. Horak, H., Dumančić, K., Pecotić Kaufman, J., Uvod u europsko pravo društava, Školska knjiga, Zagreb, 2010.
3. Petrović, S., Ceronja, P., Osnove prava društava, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2010.
4. Barbić, J., Pravo društava, knjiga prva – Opći dio, Organizator, Zagreb, 1999.
5. Mlikotin Tomić, D., Horak, H., Trgovačko pravo – društva, Udžbenici sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, 2009.
6. Ćesić, Z., Pravo trgovačkih društava, Veleučilište Marko Marulić Knin, Knin, 2007.

Internet stranice:

7. <http://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>, (14.05.2015.)
8. <http://www.pbz-leasing.hr/media/1085/E5748d01.pdf>, (17.05.2015.)
9. <http://www.zakon.hr/z/256/Zakon-o-leasingu>, (19.05.2015.)
10. <http://www.zakon.hr/z/546/Zakon-o-trgova%C4%8Dkim-dru%C5%A1tvima>, (01.05.2015.)
11. <http://www.poslovniforum.hr/about02/trgovacka-drustva.asp>, (03.05.2015.)
12. http://www.hok.hr/statistika/trgovacka_drustva_i_obrti, (22.05.2015.)